

DEBRECENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKRE: EGY HÓRA
1 KORONA 80 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 3 KORONA,
FÉLÉVRE 10 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 20 KORONA

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOPFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL, PIAC-UTCA 48

Részletek a nanesti-i Szereth-hidfő elfoglalásáról

**Nanestit utcai harcokkal foglaltuk el — Ujabb 550 fogoly —
Valeputnánál megghisítottuk az oroszok támadó kísérleteit —
Máramarosszigetnél lelőttünk egy orosz repülőgépet**

Az orosz-román háború

Höfer jelentése

Budapest, január 21. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

A Nomolosától nyugatra levő nanesti hídfő bevétele alkalmával csapataink 556 foglyot, 2 gépjegyvert és 1 aknavetőt szállítottak be.

A mesticanesti szakaszon tegnap délután az orosz tüzéség erős tüzelést intézett állásaink ellen. Az utána következő támadási kísérletek már csirájukban meghiusultak.

Egy osztrák-magyar repülő egy ellenséges repülőgépet Máramarosszigetnél leszállásra kényszerített. A repülőgép és a benne ülők sértelesen kerültek kezünkre.

Tovább északra a cs. és kir. csapatoknál nem történt nevezetesebb esemény.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, január 21. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Lipótbajor herceg vezértábornagy arcvonala: Baranovicitől keletre német rohamcsapatok benyomultak orosz árkokba és 17 fogollyal tértek vissza.

József főherceg vezérezredes arcvonala: A keleti Kárpátokban az ellenségnek a valeputnál uton tervezett támadása hatásos tüzéségl tüzünkben nem tudott kifejleszteni. Kisebb orosz előretöréseket visszautasítottunk.

Mackensen vezértábornagy hadserege: Nanestival január 19-ikén elesett az egész hídfő, melyet az oroszok ott még szívósan védtek. Pomeránia, altmárki és nyugatporoszországi csapatok foglaltak el több ellenséges vonalat, amelyek támaszpontjait erősen ki voltak építve. A helységet magát ke-

mény utcai harcokkal vették be. A Szerethen át visszaözönlő oroszokat ütegeink és gépjegyverek oltatták alá vették és súlyos veszteségeket okoztak nekik. 1 tisz, 555 főnyi legénység, 2 gépjegyver és 4 aknavető jutott a kezünkre.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

Az oroszok készülődése a tavaszi offenzívára

Zürich, január 21. Egész Oroszországban egy hét óta nagy zavarok vannak a személy- és postaforgalom terén, különösen a pétervári, moszkvai és kiewi kormányzóságokban. Ezek a zavarok kapcsolatban állnak az orosz hadsereg megkezdett nagy dtesoportosításával, amely előjele a nagy tavaszi offenzívának. A most folyamatban levő átcsoportosítás egyelőre Pétervár és Moszkva biztosításra és a rigai front védelmére irányul.

Sasonow londoni nagykövet

Bern, január 21. Pétervári jelentések megerősítik, hogy Sasonowot Pokrowsky külügyminiszter és Buchanan angol nagykövet kívánságára kinevezték londoni orosz nagykövetté.

A németbarát Stürmer az orosz külügyek vezetője

Lugano, január 21. Az olasz lapok azt írják, hogy a cár Stürmer volt miniszterelnököt a külügyek ideiglenes vezetésével megbízta. Ez a hír nagy szenzációt keltett, mert Stürmernek annakidején azért kellett lemondania, mert németbarát hírében állott. Az angol Reuter-ügynökség akkoriban nyíltan megvádolta hivatalos jelentésében Stürmert azzal, hogy a német-orosz különbélke útján egyengeti.

Az Avanti azt írja, hogy Stürmert külügyi tanácsadónak nevezték ki a kormány mellé arra az időre, míg Pokrowsky külügyminiszter szabadságon van. Az olasz sajtó — írja az Avanti — annakidején Stürmer bukását annak tudta be, hogy békés szándékai vol-

tak. Stürmernek mostani visszahívása a kormányba tehát annyit jelent, hogy a cár magáévé tette Stürmer békés programját.

Amikor Oroszország meg akarta menteni a békét

Berlin, január 21. A Vossische Zeitung je-
nenti Stockholmból: A Stockholm Dagblad bizalmi embere, aki a háború kitörésekor Helsingforsban tartózkodott, a következő adatokat közli, amelyek érdekes fényt vetnek Oroszországnak 1914. évi július utolsó napjaiban tanúsított „béketerkvéseire”.

Az oroszok már július 28-án lefoglalták Helsingforsban a „Wandram” hamburgi gőzöst, a német zászlót levették róla, a német személyzetet letartóztatták és orosz matrózokkal pótolták.

A stettini Eitel Friedrich személyszállító gőzöst, amely rendes útját akarta folytatni s július 26-án Pétervárról elindult Stettin felé, Kronstadtnál egy orosz torpedónaszád arra kényszerítette, hogy befusson Revalba, ahol a gőzöst internálták s máig is ott van.

***

A balkáni harctér

Höfer jelentése

Budapest, január 21. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

A helyzet változatlan.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, január 21. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése:

Macedon arcvonal: A Cserna-hajlásban Baralovotól keletre egy német felderítő osztag sikeres vállalkozásokat hajtott végre.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

BRANIA

Hétfőn
január 22-23.

Gordon grófnő
titka

(Der Fall Green)
delektiv-törzsenet
4 felvonásban.

Ó legyen az új
vigjáték.

Duci bácsi
bohózat.

Előadások 5 órakor mér-
ségeit, 7 és 9 órakor
rendes helyarákkal.

APOLLO

Ma, hétfőn
Előadások 5 órakor
méréséket, 7 és 9 órakor
rendes helyarákkal.

Amerikai szenzáció!

ELLA HALL
legújabb moziprímá-
donna fellépésével

Variété
csillag

Honnan jöttünk? ...
Hová jutunk?
amerikai társadalmi
dráma 4 felvonásban.

Kitűnő
kísérő
műsor!

Bolgár jegyzék az entente válaszigyzékére

Szófia, január 21. Radoszlavow bolgár miniszterelnök a semleges diplomáciai képviselőinek átnyújtotta Bulgária válaszát az ententenak arra a jegyzékére, amelyet a békeajánlatra a semlegesekhez intézett. A jegyzéket szerdán hozzák nyilvánosságra.

***

A belga-francia harctér

Berlin, január 21. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

Eltekintve helyenkinti élenkebb tüzérségi harctól és járőreink sikeres vállalkozásaitól, a nap nevezetesebb esemény nélkül múlt el.

LUDENDORFF, első főszállásmester.

Zimmermann külügyi államtitkár tárgyalásai

Bécs, január 21. Zimmermann német külügyi államtitkár ma folytatta tárgyalásait Czernin gróf külügyminiszterrel. Megvitaták a politikai helyzettel összefüggő összes kérdéseket és teljes megegyezésre jutottak. — Zimmermann államtitkár ma este visszautazott Bécsbe.

Szakadás

a francia szociálista pártban

Genf, január 21. A Journal Paris jelenti: A kamara szociálista frakciójának tagjai közt megörtört a szakadás. Ezért Thomas szociálista municós miniszter állása megrendült.

Francia erősítések a svájci határon

München, január 21. A Münchener Neueste Nachrichten jelenti Berlinből: A Bund jelenti a francia határról, hogy Franche Comteba erős francia tartaléksapatok érkeztek, amelyek tábori erősítéseket építenek a határon és pedig Besancontól délre, továbbá a valdeboni síkságon, ahol nagy francia csapatömegeket vontak össze. Megfigyelték, hogy a határ mentén lövészárkokat építettek és drótsövényeket emeltek.

Amerika Zeppelineket épít

Bern, január 21. A Matin jelenti Newyorkból: Az amerikai kormány elhatározta, hogy Zeppelin-mintájú légitollót épít.

Az új Mőwe

Lugano, január 21. Az olasz Stampa azt írja, hogy a titokzatos német hajó, amely a délamerikai vizeken annyi hajót elsüllyesztett, azonos a Mőwe nevű legendás hiru hajóval. — Azok a leírások, amelyeket a távirati jelentések közölnek, teljesen ráillenek a Mőwére.

Amsterdam, január 21. A Times-nak jelenti Pernambukkból: A városban fényképeket árusítanak, amelyek a Nantes gőzös elsüllyesztését és a Mőwe hajót ábrázolják. A felvételt azon a hajón készítették, amely az elsüllyesztett gőzösök legénységét összegyűjtötte.

Amsterdam, január 21. A Reuter-ügynökség jelenti Rio de Janeiro-ból: Az új Mőwe állítólag dán lobogó alatt hagyta el Kielt. Szállítmánya szénából állott. A széna alatt rejtették el a fegyvereket és a löszert. Amikor a hajót először látták, feketére volt festve. Megállapították, hogy 4 torpedó-lanszirozó csöve és több tartalék csöve volt, ezenkívül kulisszákkal és álkéményekkel volt felszerelve, ami által alakját tetszés szerint változtathatta.

Genf, január 21. Washingtonból táviratozzák: Az amerikai biztosító intézetek tíz mil-

ió dollárt vesztek az új Mőwe pusztításai következtében.

Ötmillió értékű gyöngy a tenger fenekén

Amsterdam, január 21. Egy angol hajóval együtt, amelyet német buvárhajó süllyesztett el, odaveszett egy ötmillió márka értékű gyöngyküldemény, amely a Lloyd-társaságnál volt biztosítva. A társaság már ki is fizette az egész összeget.

A nagy robbanás a londoni municiógyárban

Amsterdam, január 21. Londoni hivatalos jelentés közli, hogy egyik londoni municiógyárban tűz ütött ki. A tűz folytán robbanás történt. A tűz átterjedt a szomszédságban levő áruházakra és gyárakra. A közelben levő három ház sor összeomlott. Eddig 40 halottat szedtek ki a romokból. A municiógyár teljesen elpusztult.

Amsterdam, január 21. A Londonban legutóbb történt robbanáshoz hasonló eddig alig fordult elő. Az egész városban érezték a rettenetes robbanást. Irtozatos dörrenés után hatalmas lángoszlopok löveltek az ég felé. A robbanás háromnegyed mértföldnyi körzetben hatalmas pusztítást idézett elő. Egy gőzkazán 4 tonna súlyu darabját 400 yardnyira elröpítette a robbanás. — A halottak és sebesültek száma oly nagy volt, hogy elszállításukról alig tudtak gondoskodni. A katasztrófa színhelye borzasztó látványt nyújtott. Mindenfelől égő folyadékok ömlöttek. A házakat le kellett bontani, hogy a tűzveszedelem terjedését megátolják.

Amsterdam, január 21. Londoni hivatalos jelentés szerint az áldozatok közül ujabban 21 halt meg, midtal a halottak száma 60-ra emelkedett. 112 sebesültet kórházakban, 265 sebesültet más helyeken kezelnek. Amikor a sebesült és megcsontított női holttesteket szállították el, szivetépő jelenetek játszódtak le.

Francia lapok a németek terveiről

Genf, január 21. A párisi lapok azt jelentik, hogy a központi hatalmak offenzívája a román fronton teljesen elcsendesült. — A Le Temps Pétervárról azt jelenti, hogy a németek drótkadályok mögött beadták magukat és tartalékaikat a közel fekvő árkoktól 3—4 kilométerre tartják, hogy ilyenformán kisebb erővel is védhessék a frontot. A Le Temps véleménye szerint a központi hatalmak más harctérré nevezetesen a macedon frontra szállított csapatokat Sarraill serege ellen és ha őt megverték, tavasszal indulnak majd Odessza felé.

***

Az olasz háború

Hófer jelentése

Budapest, január 21. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

A helyzet változatlan.

HÓFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német esti jelentés

Berlin, január 21. A Wolff-ügynökség jelenti január 21-én este:

A keleti és nyugati harctereken semmi különös esemény nem volt.

Az élet Jassyban

*

Ezidőszerint Jassy Romániának a fővárosa s annak megkétszereződött lakossága a királyság minden részéből odasereglett menekültekből áll, amely, némi nemzetköziséggel is telítve, furcsán érdekes képet nyújt manapság. Hamilton Fyfe, a Daily Mail tudósítója érdekes cikkben írja le lapjának az ottani élet folyását. Cikkéből a következő részleteket közöljük:

Képzeliék el kérem, — írja — hogy Nagy-britannia kormányának székhelyét hirtelen egy olyan városba helyeznék át, amilyen Southport vagy Both! Ez azt jelenti, hogy a 75,000 főnyi lakosság hirtelen 50,000 főből álló jövevényekkel megszaporodik. Hogy lehet ezeket elhelyezni, élelmezni, hol lehet a hatóságoknak hivatalaikat felállítani? — Mindenestre sok időbe telik, míg ezekre a kérdésekre feleletek adhatók. Mialatt ezeket a sorokat írom, ablakaim előtt egy málfha-kocsisor halad el, hosszúsága legalább is egy angol mértföldet tesz ki; s ezek mindössze egy dandárnak a málfhaszekerei. Az utak telve vannak orosz katonákkal, valamennyien téli bárányszőrmét viselnek. — A kávéházakban az asztalok kétharmadrészét orosz tiszték foglalják le, akik teát isznak. A román seregek kékje egybeolvad az orosz egyenruhák barnájával, a francia tiszték köpenyeinek és sapkájának s a szerb tiszték palaszürke waffenrockjának színével és nemkülönbön a brit vöröskeresztesek khaki színével. És mindezek közepette a város főterén: a piacon s a belefutó utakon és utcákon, amelyek egyébként jól vannak kikövezve, a parasztok ökörszekerikkel közlekednek. Majd a jassy-i notabilitásokat látjuk itten, az ország legműveltebb osztályát, továbbá a zsidókat, akik ugyszólván az egész kereskedelmet, a nagyban és kicsinybenit is, kezükben tartják. A román királyságot alkotó két tartomány közül Oláhország jóval gazdagabb, mint Moldva, de az utóbbi mindig és jogosan hivatkozott nagyobb intelligenciájára. A moldvaiak büszkék szülőföldjükre. Büszkék arra, hogy a legtöbb jelentékeny román államférfi az ő szűkebb hazájukból került ki. A moldvai parasztok sok tekintetben megőrizték nemzeti tulajdonságaikat és viseletüket. Az erőteljes és vidám latin faj itt a szláv melankóliával és szláv fatalizmussal keveredett össze. A városba került parasztok csodálkozással bámulják a tömegeket, amely a máskor anyyira esőzések utcákat megtölti. — Még nagyobb lenne a csodálkozásuk, hogyha a vendéglőkbe mennének, ahol nagy a zaj s ha az ember ide kerül, az az érzése támad, mint hogyha állatkertben volna, majmok és papagályok között. Asztalhoz nehezen lehet itt jutni, vagy nagyon korán kell jönni, vagy az ajtó előtt felállani. A diplomaták néhány csoportja és a francia tiszték étkezőket létesítettek, hogy bármilyen időben étkezessenek. A szállodák igen magasak. Rendszabályokról beszélnek, amelyekkel a szállodások kapzsóságát akarják megfékezni, nemkülönbön azokét, akik szobákat adnak bérbe olyan áráért, amelyeket Londonban és Párisban nagy lakásokért fizetnek. 20, 30, 40 fontot kérnek és szívesen adnak egészen kis helyiségekért. Az üzletekben fulmagas árak miatt szinte veszekedni kell. Gyufát nem lehet kapni, cukrot és tizelőfát sem. A tea és kávé ötször olyan drága, mint azelőtt volt. A hatóságok elrendelték, hogy az éttermekben ugyanolyan árért kell az ételeket kiszolgálni, mint azelőtt. Az adagok nagysága azonban annyira csökkent, hogy háromszor-

négyszer is meg kell ismételné a rendelést, hogy az adag régi nagyságát elérhesse. A sötéten látók, akik kellemetlen helyzetekben mindig észrevételek magukat, rövidesen beálló éhínségről beszélnek. Ez volt a helyzet a városban, még mielőtt az egész hivatalos világ átköltözött volna. — A követségek már három napja Jassyban voltak, anélkül, hogy híriük lett volna arról, hogy a minisztériumok követni fogják őket. Aztán nap-nap után újabb minisztériumok és hivatalok költöztek át, Bratianu azonban és kollégái ingadoztak. Végre aztán megérkeztek ők is.

Ez a helyzet most Jassyban. Hamilton Fyfe megjegyzi, hogy Jassyból a tudósítók nem küldhetnek táviratokat lapjaiknak, mert nincs — cenzor. Nagy szerencsétlenség Romániára, — írja — hogy egy ilyen kritikus pillanatban London és Páris az itteni eseményeket illetőleg a német jelentésektől függnék.

A politika eseményei

A kiegyezési tárgyalások

Budapest, január 21. Tisza István gróf miniszterelnök ma este Bécsbe utazott, hogy az osztrák miniszterekkel folytassa a kiegyezési tárgyalásokat.

A központi hatalmak parlamentjeinek elnökei a főhadiszálláson

Berlin, január 21. A központi hatalmak parlamentjeinek elnökei a császár meghívására kedden este a nagyfőhadiszállásra fognak utazni.

Hamis hír Harkányi lemondásáról

A Bud. Tud. ma megcáfolja a Harkányi János báró kereskedelemügyi miniszter lemondásáról közölt híreket.

Tisza nyilatkozik az összeférhetetlenségi ügyekről

Budapest, január 21. A munkapárt ma este a pártkörben értekezletet tartott, amelyen Beöthy László alelnök bejelentette, hogy Dániel Gábor báró alelnök bejelentette az alelnöki tisztségéről való lemondását. Ennek tudomásul vétele után a párt elfogadta a képviselőház elé kerülő javaslatokat.

Tisza István gróf miniszterelnök ezután kijelentette, hogy egyes párttagok felkérésére hozzájárul ahhoz, hogy az ellenzéki lapokban megjelent összeférhetlenségi esetek tisztázására a munkapárt részéről a legközelebbi interpellációs napon interpellációt terjesszenek elő. Kérte a pártot, hogy ez ügygel most ne foglalkozhassék. Az interpellációra azonban nyomban válaszolni fog sa legnagyobb nyíltsággal fogja kezelni az ügyet.

Színház és művészet

MŰSOR:

HÉTFŐ: Éva, operett.
KEDD: Elnémult harangok, szinjáték.
SZERDA: Három a kislány.

Varieté csillag. Új amerikai szenzációval szolgál ma az Apollo. Bemutatásra kerül a Varieté csillag; Honnan jöttünk? . . . Hová jutunk? . . . című társadalmi dráma, 4 felvonásban, melynek főszerepét egy újonnan feltűnt mozicsillag, Ella Hall játssa. A kép eredeti, hamisítatlan amerikai. Így természetesen minden tekintetben elsőrendű, kvalitatív film, mely nemcsak cselekményével, de látványosság dolgában is leköti a közönség figyelmét. Az előadások 5 órakor mérsékelt, 7 és 9 órakor rendez helyárrakkal kezdődnek.

Az erdélyi rémnapok

Az oláh uralom borzalmai

Sokféle és egymásnak gyakran ellentmondó adat került már napvilágra azokról a véres gazettekről, amelyeket Erdély földjén a betörő oláhok elkövettek, ennek a pünkösdi királyságnak a borzalmairól megbízható s teljes képet azonban csak most festhetünk, miután a legyilkolt székelyek, aggok, nők, gyermekek legtöbbje már agnoszkálva van és a román fogságból hazatértek hírt mondanak róla, hogy az elhurcoltak közül kiket hagytak életben és kiket nem. Az áldozatok számát, ideértve mindazokat, akik a mai napig nem kerültek meg, csupán Udvarhelymegyében ötszázra tehetjük; irtózatosan nagy ez a szám, ha meggondoljuk, hogy Székelyországnak ez a része aránylag rövid ideig volt a barbárok kezén és hogy a vad pusztításnak többnyire magukkal is tehetetlen aggok és gyermekek estek áldozatul. Nem megyünk el a szülőföldünkön, — mondják a szerencsétlenek — inkább meghalunk! — És vértanuhalált haltak, örök emlékeztetőnek mindnyájunk számára.

A beérkezett hivatalos adatok szerint alig volt község, ahol gyilkosság ne történt volna, azonban a legtöbbet szenvedett és veszített Udvarhelymegye, a legkegyetlenebb tömeggyilkosságot, a parajdi és etédi vérengzést ott követték el. A parajdi áldozatok számát ma sem tudják bizonyosan, de aligha lehetett több, mint Etéden, ahol a kivonuláskor huszonhárom embert öltek le, ütöttek agyon állati kegyetlenséggel. A székelykereszturi járáshoz tartozó szimmagyar székely faluban állítólag nem is oláh, hanem szerb és orosz katonák gyilkoltak. Pálffy Jenő főszolgabíró visszatérése után az exhumálás alkalmával összeállította az áldozatok névsorát, akiket a község kegyetele majd közös sirba helyez. Az oláhok az említett napon a következőket ölték meg: Simó Józsefet és feleségét, Bertalan Sipos Mihályt, Váradai Ferencet, Hogyai Lászlót, Biró Ferencet, Birtalan Mihályt, Péter Józsefet, Lukács Ferencet, a 9 éves vak Szép Ilonkát, Mérő Zsigmondot, Török Samut, Csedő Mózeszt, Máté Istvánt, Lőrinczi Józsefet, Hajnal Józsefet, Böndör Mózeszt, Szöcs Sándort, Bernád Jánost, Dániel Ferencet, Szómuly Pétert, Vas Mózeszt, Plösz Gusztávnét és egy ismeretlen alsósófalvi lakost. Mindegyikük a szülőföldjéhez való ragaszkodásnak adta meg az árát. Itt halunk meg inkább, mintsem idegenben éljünk — mondják mikor jött a veszedelem; csupa elaggott, öreg és beteg ember volt. Ez volt a legnagyobb mézzátétel, amit hitelesen ismerünk és amihez hozzátehetjük, hogy Udvarhelymegye áldozatainak száma halottakban és elhurcoltakban mintegy ötszázra tehető. Csak Alsófalváról 110 embert hurcoltak el és alig volt község, ahonnan a futó ellenség magával ne hajtott volna embereket. Ezek közül már sokan tértek vissza, de sokan is elmaradtak örökre. — Gyergyószentmiklósról harminchat embert hurcoltak el a betörők és a környékről száznál is többet.

A bűnhődő Oláhország földjén előrenyomuló győztes csapataink által kiszabadítva eddig tizenegyen tértek vissza Gyergyószentmiklósról és ezek hozták a hírt, hogy az elhurcolt áldozatok közül a visszavonulás gyors iramát nem bíró aggokat és beteget az oláhok kegyetlenül lelőtték, agyonlőtték.

A marostordai Sóvárado tizenöt embert mészárolt le az ellenség visszavonulása napján. Háromszékben csak szörványos gyilkosságok voltak, de hivatalos, hadbírósg által el-

rendelt gyilkosságról csak Csikmegyében tudunk. Gyergyóremetén két székely, akiket az oláhok erőszakkal vezetőjüknek kényszerítettek, az ellenség ágyuit egy mocsaras ösvényre vezette, ahol azok valósággal elsüllyedtek s az ezáltal zavarba jutott ellenség katonáink győzelmesen rajtaütöttek. A két hős székelyt az oláh hadbírósg agyonlővette. Gyergyószászhegyen pedig csak a napokban exhumálták a kivégzett községi előjárásági tagok holttesteit, akiket szeptember 22-én lövették agyon a katonai parancsnokság abból az okból, hogy Oláh Lajos házána, ahova a 7. lovasezred parancsnokságát elszállásolták, a kémény az ott felejtett halász-patronoktól felrobbant és négy oláh katona könnyebben megsebesült. A halottakat, Puskás Balázs bírót, Csergő Alajos, Simon Sándor, Fazekas Mihály, Szabó Gergely, Deák József, Tarkas Tamás és Szabó János székely gazdákat a kivégzés helyén, Oláh Alajos udvarán hantolták el és a visszatért hatóság december utolsó napjaiban exhumáltatván sirjaikat, a falu temetőjében diszshelyen hantolták el őket s poraik fölé emlékoszlopot emelnek.

Említsük meg a sósmezői, még ma is exhumálatlan sírokat, amikről nem tudják, hogy kik alusszák azokban örök álmukat. Kézdivásárhely legelőkelőbb otthon maradt polgárai közül kilencvenet hurcolt el az ellenség, ki tudja hányan térnek vissza! Az eddigi tapasztalatok szerint akik kibirták az utat Oláhorszáig, jó reménnyel várhatjuk haza, amint hogy sok meg is tért már közülük. Végig a székelyföldön nincs falu, melynek népéből egy-egy ember áldozatul ne esett volna, pedig legtöbb helyt csak aggok, gyermekek és betegek maradtak otthon.

HIREK

— **József főherceg a királynál.** Badenből táviratozzák: A király ma hosszabb kihallgatáson fogadta József főherceget.

— **A debreceni adóügyi biztosok.** A pénzügyminiszter Jakab Antal magántisztviselőt, Ujfalussy Géza dr. ügyvédet és Rác István pénzügyi díjnokot a debreceni m. kir. pénzügyigazgatósághoz ideiglenes minőségű adóügyi biztossá nevezte ki.

— **A református egyház ügyei.** Ma délelőtt 10 órakor tartotta meg ülését a debreceni református egyház presbitériuma Márk Endre udvari tanácsos polgármester, főgondnok és Dicsőfi József elnök elnöklése alatt. Új presbitereknek behívták Szabados Ferenc, Ujváry József és Kiss Lajos pópresbitereket. Tudomásul vette a gyűlés özvegy Péntes Sándorné megleghangu köszönetét a férje elhalálása alkalmával tolmácsolást részvételért. A sárospataki főiskola továbbfejlesztésére 1000, Dóczy Imre középiskolai felügyelő 40 éves tanári működése alkalmából a nevére létesítendő alapítványra 100 koronát szavazott meg s egyben jegyzőkönyvben emlékezett meg Dóczy Imre érdemeiről. Ezután megválasztották az egyes bizottságok tagjait és elnökeit. Az egyházközségi bíróság tagjai lettek: Budaházy Zoltán, Erdős József, Juhász Ignác, Kazinczy Gábor, Márton Kálmán, Nagy József, Oláh Miklós, Sass Béla, Szilágyi Bálint; iskolaszéki elnök lett Szele György, árváügyi bizottsági elnök Dicsőfi József, a leánynevelő intézet igazgató-tanácsának elnöke lett Könyves-Tóth Kálmán, a gazdasági bizottság elnöke Király József lett. A gyűlés több kisebb ügy elintézése után délben ért véget.

— **Szabad Iskola.** Hétfőn, január 22-én Kenéz Gyula dr. egyetemi tanár tart előadást „Az élet jelenségei” címen. Az előadás a mozgás, érzés, táplálkozás problémáit világítja meg. Az előadás este 6 órakor kezdődik a Kereskedő Társulat tornacsarnokában (Ferenc József-ut 8., II. udvar, földszint).

— **Debreceni honvédtisztek kitüntetése.** A király Farkas Vince 3. honvédgyalogezredbeli ezredesnek, egy honvéd gyalogdandár parancsnokának a hadidiszitányes 2. osztályú katonai érdemkeresztet, Halmos Károly és Végvári István 3. honvédgyalogezredbeli főhadnagyoknak a hadidiszitányes 3. osztályú katonai érdemkeresztet, egyben megparancsolta, hogy Bánó Lehel 2. honvédhuszárezredbeli vezérkarhoz beosztott századosnak a legfelső dícsérő elismerés tudtul adassék.

— **Hangverseny Hajduböszörményben.** A hajduböszörményi izr. nőegylet szombaton este fényes hangversenyt rendezett az ottani munkapárti kör helyiségében. A hangversenyen a fővárosból Komlóssy Emma koloratur énekesnő, a debreceni színház és a Népszínház volt primadonnája, Kurucz János zongoraművész és zeneszerző, György Mariska zongoraművész és Debrecenből Huszár Károly színművész vettek részt. Művészi értékkel és játékkal mindnyájan zajos tapsokat arattak. A hangverseny hadi jótékony célra szépen jövedelmezett.

— **Meghalt a negyedik szerajevói gyilkos.** Grabez Trifko, a szerajevói világraszóló gyilkosság egyik főbűnöse, akit a bíróság 20 évi súlyos börtönrre ítélte, — mint a *Boszniai Hírek* értesül — a katonai börtönben meghalt. Grabez Belgrádban, mint *Princip* Gavro barátja, résztvett a szerajevói merényletet elhatározó összeesküvésben, saját beismerése szerint a merénylet napján bombával és browninggal felszerelve a szerajevói városháza előtt várakozott, de arra nem került a sor, hogy fegyverét használja. A gyilkosság után Paleba menekült s onnan Szerbiába igyekezett tovább, de föllismerték és Szerajevoba vitték vissza. — Mivel a merénylet idején még nem töltötte volt be 18-ik életévét sem, nem lehetett halálra ítélni, éppugy, mint *Principet* és *Cabrinovicot* sem. Grabez a negyedik, aki a szerajevói merénylet elítélte közül a fogságban elhalt. — Megelőzték: *Cabrinovics*, *Kerovics* *Negia* és néhány hónappal ezelőtt az idősebb *Kerovics* *Mitar*.

— **Be kell jelenteni a disznóölést.** A város köz-ellátási hivatala közli: Az Országos Közélemezési Hivatal elnökének 11,000 sz. rendeletében foglaltak végrehajtása céljából a város köz-ellátási hivatala felhívja mindazokat, akik háztartásuk szükségletére 1916. évi december hó 1. utáni időpontban sertést vágta le, hogy ezen körülményt a városi lisztirodában (Csapó-u. 15. sz. alatt) f. évi január hó 27-én estig feltétlenül jelentsék be. Aki a bejelentést elmulasztja, annak a sertésvágatás folytán előálló készlete az Országos Közélemezési Hivatal elnökének 2536., illetve 10/1917. sz. rendelete alapján foganatosítandó ellenőrző vizsgálat után folyamatba tett kihágás: eljárás során el fog koboztatni. Azok, akik január 27-ike után vágják házi szükségletük biztosítására sertéseket, ezen körülményt a városi lisztirodánál a fentemlített következmények terhe alatt bejelenteni kötelesek.

— **Börtönrre ítélt román főesperes.** Kolozsvárról jelenté tudósítók: A kolozsvári kir. törvényszék előtt érdekes izgatási pör folyt le. A vádlott *Daiamu* Illés kolozsvári görög katolikus főesperes volt, aki a háború kitörése után következő hónapokban olyan román imákat írt, amelyek telve vannak a magyarság elleni gyűlölettel és amelyekben úgy tünteti föl a magyarságot, mint amely a románokat elnyomta s rabságban tartja. Az ima egyes mondatai a magyarok iránti leglánglebb gyűlölség kifejezéseivel szólnak a románokhoz. Az imák megjelenése óta *Daiamu* dr. a legjobb magyarnak és a legtisztább hazafinak mutatkozott mindig, hűségnyilatkozatot tett, hódoló küldöttségeket vezetett. A főesperes rendkívül nagy képzettségű, európai műveltségű ember, akiről viselkedése után senkisémit tételezte föl, hogy ilyen államellenes üzemekkel foglalkozik. A főtárgyaláson tagadta bűnösségét és azt mondta,

hogy a lázító imákat a bessarábiai románoknak írta. Három órás védőbeszédet mondott, amelyben magát mártírnak, üldözöttnek állította oda. A bíróság azonban bebizonyítottan látta *Daiamu* Illés dr. bűnösségét és őt izgatásban bűnösnek mondván ki, egy évi börtönbüntetésre ítélte. *Daiamu* dr. főesperes az ítélet ellen felebbezést jelentett be.

— **A közkórházi élelmezés.** A közkórház házikezelésben levő élelmezésének vezetői azaz a kéréssel fordultak a tanácshoz, hogy utalványozzon ki 20,000 korona előleget, mert különben az élelmezést vezetni nem lehet. A tanács, tekintettel arra, hogy az élelmezést biztosítani kell, javasolja a közgyűlésnek, hogy a kért előleget szavazza meg.

— **Frank Sándor nődivat-cég** ajánlja a raktáron levő összes ruha- és kosztümekelméit, továbbá különféle minőségű selyem kelme újdonságait. Telefon 12-56.

— **Megölte a gép.** Hajdunánási tudósítók jelentik: Szarvasi Lajos 15 éves malommunkás fiút amikor a gépre a szijat föl akarta tenni, a kerék elkapta s amyira összeroncsolta, hogy a fiú rövid szenvedés után meghalt. A kir. ügyészség helyszíni szemlét tartott s megindította a nyomozást, hogy a halálos balesetért kit terhel a felelősség.

— **Frank Sándor nődivat-cégnél** klot, lüster és selyem alszoknyák nagy választékban érkeztek és olcsó árakban árusítja. — Telefon 12-56.

SZERETETADOMÁNYOKAT KÉR

■ Hadsegélyző Hivatal átvételre különítendő. Budapest, IV., Váci-utca 38.

Ajánlunk jó minőségű

cognacot

7 decis üvegekben 8.40 koronájával.

Polacsek Fülöp és Fia

Nyírbátor.

Somossy László cég

Hajdúvármegye szállítója

**Női és férfi fehérneműek,
Zsebkendők, Harisnyák,
Gallérok, Kézeltők,
Esőernyők, Nyakkendők
NAGY RAKTÁRA**

1033/1916. Pvk. szám.

Árverési hirdetmény.

A derecskei kir. jár. bíróságnak Pk. 1033/1916. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint a Bankkegyesület részvénytársaság debreceni cég végrehajtatójának vértési lakosoktól 1920 kor. tőke 3200 K. tőke után 1915. évi június hó 24 napjától számítandó 6%-os kamatai és az eddig összesen 492 kor. 27 fill. perköltség erejéig 1916. évi augusztus hó 18-án bírósággal lefoglalt és 1065 koronára becsült 6 drb. sertés és más ingóságok 1917. évi január hó 20-án déli 12 órakor kezdetét veendő és a végrehajtást szenvedetteknek a Vértés községhez tartozó liget nevű tanyáján megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Az árverés az összes kielégítésre jogosított végrehajtatók javára elrendeltetik. Derecske, 1917. évi január hó 11-én.

Kubinyi Zoltán
bíró, kiküldött.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szőlő hatvan fillér. Minden további szó 6 fillér. A délután négy óra után feladott hirdetések díja szavanként nyolc fillér.

**Aranyt-ékszereket,
brilliantokat, bármely
széles zálogleveleket
(zálogcédulát) és egyéb
tárgyakat a legmagya-
sabb árban vesznek.
Meghívásra házakhoz
is elmegynek. Steiner
Árhály, Csokonai-u. 32.**

**Eladó kedvező fizetési
feltételek mellett:**

**Varga-kert, Keleti-sor 7.
szám alatt lévő 1 hold
föld körülkerített bel-
telek,
Sámsoni-uton a sorompó-
nál lévő új ház, — bolt,
korcsma és lakáshelyi-
ségekkel,
Geréhy-telep, Kondor-u.
3. sz. alatt lévő három
szobából álló kis ház,
külön álló nyárikony-
hával, istálló, és barom-
fiókkal, valamint két
hold szőlő körülkerítve,
Halasi-telep, Márton Kál-
mán-utca 62. sz. alatt
fekvő két szobás kis
ház, mely két utcára
nyílik,
Ujkeriben, az Andrássy-ut
40. szám alatt fekvő 1
hold szőlő, egyszobából
álló házsal,
Tégláskertben két da-
rabban egy-egy hold
területű szántóföld,
Kossuth-kertben 8 ka-
tasztrális hold szőlő.
Értekezhetni Debreceni
Gazdák Bankjában,
Kossuth-utca 17.**

Ócska ólmet

bármely kis vagy nagy
mennységben vesszünk
kiadóhivatal.

Eladó

Hajduböszörmény hatá-
rában a tiszapolgári ut-
szélen 240 magyar hold
réti birtok fekete föld,
gazdasági épületekkel el-
látva. Debreceni Gazdák
Bankja r. t. Kossuth-
utca 17.

**Zálogcédulát,
többt aranyat, ezüstöt,
brillians ékszert vesszék
és olcsón eladok. Krámer,
Arany Bika-bérház 3.**

Manikűr

vibrációs szépségápolás,
ondolálás, hajfestés, haj-
pótlékok a legmodernebb
kivitelben. Krámer József
holgyfodrász, József kir.
herceg-utca 3. sz., a Katona
Otthon mellett.

Megjelent

Uray Sándor ref. lelkész

Örökzöld koszorú

hőseink ártalmára
vigasztaló és megnyug-
tató könyvecske

10-ik kiadása.

Aki ezt a nagy elterje-
désű, gyönyörűen össze-
állított, egész vászonkő-
tésben lévő, lelket fel-
vidítő könyvet még nem
szerezte be,

1 koronáért

megkaphatja kiadóhiva-
talunkban. Piac-utca 49.

Legalkalmasabb ajándék!

SOÓS KÁROLY kiváló imádságíró

„Bizzatok az Istenben!”

című irodalmi eseményszámba menő

új háborús imádságos könyve,

melynek az a páratlan érdeme, hogy kezükbe
vehetik az itthonmaradottak s hadrakelték egy-
aránt s egyenlőképen ajkakra vehetik a benne
fogalt, fenségesen egyszerű, egyetlen szárny-
csapással Isten trónjához emelkedő imádságokat.

Nem tudjuk tehát eléggé melegen és ér-
deme szerint ajánlani az új háborús imádságos
könyvet. Ezt a művet okvetlen el kell juttat-
nunk palotától a kunyhóig minden hajlékba, —
s ami még fontosabb: minden küzdő magyar
harcos kezébe. Ezzel teremtsük meg az össze-
dobbanó szívek, itthonmaradottak és katonák
között a lelki kapcsolatot!

A könyv tartalma 54 imádság és minden
imádságot bibliai ige vezet be s egy-egy ének-
vers fejezi be.

A 160 oldalra terjedő imádságos könyv
12×8¹/₂ cm., könnyen zsebbe tehető. Erős vá-
szonkötése évtizedekre szól: ez lesz a háború
emlékkönyve, mely megmarad unokáink szá-
mára is. A fedél aranykehllyel, gazdag arany-
nyomással van díszítve.

Ára példányonként 1 korona.

10 példány egyszerre rendelve, darabja 90 fill.
Minden példány után 10 fillér portót kérünk.
Megrendelések postautalványon eszközölhetők.

Hoffmann és Kronovitz

könyvnyomdája és könyvkiadóhivatala
Debrecen, Ferenc József-ut 49.